

Ilinniartitsisumut ilitsersuut

Angajoqqaanik ataatsimiisitsinermi atortussiaq

”Eqqartuisa” inuusuttunut aanngajaarniutinullu tunngasoq

Atuakkap imarisaa

Atuakkap imarisaa	2
Atuakkap ”Eqqartuisa” tunuliaqutaa	3
Atugassiaq	4
Angajoqqaanik ataatsimiisitsinermi atugassiaq ima atorneqassaaq	5
Powerpoint saqqummiussassaq aammalu apeqputit oqaluuserineqarsinnaasut	6
Oqallinnermi apeqputit atorneqarnissaannut ilitsersuut	6
Aanngajaarniutit pillugit isumaqatigiissusiornermi siunnersuut	7
Angajoqqaat ataatsimeereernerisa kingorna	7
Nittartakkanut linkit	8
Angajoqqaanik ataatsimiisitsilermi aggersaanermut ilitsersuut	8

ATUAKKIORTOQ Sika Wille Brandt
ILUSILERSUISOQ Jette Brandt
ASSIT Jette Brandt
NAMMINERSORLUTIK OQARTUSSAT

Atugassiaq pillugu paasisutissiineq

”Eqqartuisa”-mut tikilluarit. Meeqqat atuarfianni klassini annerni atugassiaq Allorfimmiik ineriartortinneqarpoq ilaatigut Danmarkimi Kræftens Bekæmpelse isumassar-siorfigineqarluni.

Angajoqqaat, meeqqat ilinniartitsisullu peqatigalugit aangajaarniutit pillugit eqqartueqatigiinnissaq ajornannginnerusarpoq

Atortussaq ”Eqqartuisa” angajoqqaat ataatsimiinneranni eqqartugassanngorlugu tunniunneqarpoq. Klassimi angajoqqaat angajoqqaatimik aangajaarniutit pillugit isiginnittariaasaat ilisimasaallu pillugit ammasumik oqaloqateqarnissaat siunertaavoq. Angajoqqaat ataatsimoorlutik aangajaarniutit pillugit ataatsimut najoqqutassamik klassimi malinneqartussamik isumaqatigiissusiussapput.

Taamaaliornikkut angajoqqaat suleqatigiinnissamut periarfissinneqassapput taamatullu angajoqqaat meeqqanut iluaqutaasussamik akisussaaffimmik tigusissapput.

Angajoqqaanik ataatsimiisitsinermi atortussap tunuliaqutai tassaapput:

- Meeqqat ajunnginnerpaamik perusuppagut
- Angajoqqaat klassimi atuartuutillit aangajaarniutit pillugit ataatsimoorlutik isumaqatigiis-suteqaraangata angajoqqaanut ataasiakkaanut killiliinissaq oqinnerusarpoq

Atortussiap eqqartueqatigiinnissaq siunertaraa

Inuusuttuunermi imigassamik hashimilluunniit misileraaneq nalinginnaasumik aallartittarpoq. Aangajaarniutinik atuilerneq siusissukkat aallartissimappat inuunermi atuisuujualernissaq ilimanaateqarneruvoq, tamannalu peqqinnanngilluinnartumik kinguneqartarpoq.

Inuusuttut aangajaarniutinik atuilertarnerannut angajoqqaanik ikinngutiniilluunniit sunnerneqarneq pequtaanerpaasarpoq. Taamaattumik angerlarsimaffimmi angajoqqaanillu ataatsimiisitsinermi naapitsinermilu aangajaarniutit pillugit eqqartueqatigiittarnissaq pingaaruteqarpoq.

Angajoqqaat inuusuttut aangajaarniutinik atuineranut sunniuteqartaqaat

Meeqqap aangajaarniutinik atuilernissaanut angajoqqaat sunniuteqaqataasorujussuupput. Inuusuttut angajoqqaami aangajaarniutit pillugit pissusaannik ilisimannittut, aammalu ilaqtariit aangajaarniutit pillugit isumaqatigiissusiorsimasut, taakkuupput imigassamik hashimillu annikinnerusumik atuisartut imaluunniit atuisuunngitsut. Inuusuttulli killissat pillugit angajoqqaatillu isumaqatigiissusiorsimangitsut, taakkuukkajupput aangajaarniutinik atuinissamut killiliisinnaannginnerusut.

Misissuinerup takutippaa inuusuttut amerlanerussuteqartut angajoqqaami peqqussutaat nuanarigaat malittarlugillu, aangajaarniutinullu aamma perorsaanermi peqqussutinut tunngaluarpata. Killormut inuusuttut angajoqqaaminniik inatsiseqartinneqanngikkunik isumaqatigiissusiorsimangikkunilluunniit aangajaarniutinik atuigaluarunik soqutigineq ajorpaat.

Taamaattumik inuusuttut amerlanerit angajoqqaat imminnerminnut aanngajaarniutit pillugit inatsisiliornissaat killiisarnissaallu piumanerusarpaat.

Atugassiaq

Angajoqqaanik ataatsimiisitsinermit atugassiaq 7-10. klassimi atuartut angajoqqaavinut tulluar-sarneqarpoq. Atuartut angajullit inerikkiartorneri sukkasarmat meeqqanut inuusuttunullu ilaatigut 7. klassiniik 10. klassinut atortussaq imatut avinneqarsimavoq:

- 7. – 8. klassit
- 9. – 10. klassit

Atugassiaq nunatsinni sumiiffinni tamani atorneqarsinnaasunngorlugu suliaavoq – aamma internetimut attaveqaatit pitsaanngikkaluarpata projektoriluunniit aserorsimagaluarpat.

Imaalu makkuupput:

- Angajoqqaanut qaaqqusinermit atortussaq inuusuttunut aanngajaarniutinullu tunngassutilik
- Angajoqqaanut quppersagaaraq
- Ilisimasagut (Faktaark)
- PowerPoint atorlugu naatsumik saqqummiineq, PowerPoint atussanngikkaanni apeqqutiniq oqaluserineqarsinnaasunik (diskussionskort) taarserneqarsinnaavoq.
- Oqallinnermit apeqqutit (Debatkort) klassimi sorlermiinneq najoqqutaralugu
- Atuartotigiit iluanni aanngajaarniutit pillugit isumaqatigiissusiornissamut atugassiaq

Ilinniartitsisutut najuunnissaq

Angajoqqaat oqaasii tamaasa isumaqatigisariaqanngilatit. Angajoqqaat ataatsimoorlutik eqqartue-qatigiinneranni tusarnaassaait oqaloqatigiinnerallu naammassitsiillugu. Angajoqqaat iluminni isummersortussaammata. Angajoqqaat atuartuutillit isummersussapput, illit peqataaginnassaait nammineq qanoq isumaqarnerit saqqummiutissallugu pisariaqanngilaq.

Angajoqqaat isumaqatigiissinnaanngippata

Angajoqqaat isumaqatigiilersinnissaat ilaanni iluatsinneq ajorpoq. Ataasiarluni ataatsimiinnermit angajoqqaat isumaqatigiinnissaat iluatsittuaannanngilaq. Taamaattoqassappat illit angajoqqaanik qaaqquseqqissinnaavutit naapeqatigeeqqinniassammata. Ataatsimiinnermit isumaqatigiitto-qanngippat isummat assigiinngitsut allattorlugit katersussavasi, pappiliarlu isummanik allattorsimasaniq imalik sapaatip akunneri pingasut qaangiunnerini naapeqatigiissutigineqarsinnaavoq. Taamaattoqareeraangat angajoqqaat eqqissisimanerullutik isumaqatigiissinnaanerat qanillinerusimasarpoq.

Atugassiaq ”Eqqartuisa” atorluarisiuk

Angajoqqaanik ataatsimiisitsinermi atugassiaq ”Eqqartuisa” ima atorneqassaaq

Ataatsimiinneq sioqqullugu:

- ⊙ Ataatsimiisitsinissamut aggeqqusissut atortussaq angajoqqaanut nassiunneqassaaq aggersaanis-samut siunnersuut takuuk.
- ⊙ Quppersagaaraq ilisimasallu aggersaanermi ilanngunneqassapput (faktaark). Angajoqqaat ataatsimiinnerup imarisaa pillugu ilisimasaqarnerulissapput, aammalu meerartatik ataatsimiinnerup siunertaa pillugu oqaluttuunnissaannut piffissaqassallutik.
- ⊙ Atugassiap atornissaa sioqqullugu piareersarit aammalu aaliangerlugu PowerPoint imaluunniit apeqqutit oqaluserineqarsinnaasut (diskussionskort) ataatsimiisitsinermi atussanerlugit. Oqallinnermi apeqqutit (debatkort) ataatsimiinnermi nassartuarnissaat innersuutigineqarpoq. Oqallinnermi apeqqutit (debatkort) angajoqqaat oqallisereerneranni ataatsimut malittarisassalior-lutik isumaqatigiissusiomeranni aallaavigineqartussaammata.

Ataatsimiinneq imatut ingerlanneqassaaq:

- ⊙ Angajoqqaanik tikilluaqqusineq ataatsimiinnerullu tunuliaqutaanik ilisaritsineq. Kaffimik tiimil-luunniit neqerooneq. *(Minutsit tallimat tassunga atorneqassapput.)*
- ⊙ Quppersagaaraq ilisimasallu (faktaark) pillugit apeqqutissallit apeqquteqarsinnaapput. Peqataasut ilaasa pappilissat puigorsimappatigit nutaanik tunineqassapput. Apeqquteqartoqarniarnersoq aperineq, aammalu angajoqqaanut apeqqutigineqassalluni meerartatik aanngajaarniutit oqaluu-serinissaat pillugu oqaloqatigisimaneeraat taamaaliorsimappatalu qanoq ingerlasimarnersoq. *(Minutsit qulit tassunga atorneqassapput.)*
- ⊙ PowerPoint takutinneqassaaq apeqqutit oqaluserineqarsinnaasut (diskussionspunkter) oqaluu-serineqassapput imaluunniit angajoqqaat eqimattanut sisamanut arfinillnulluunniit avinneqas-sapput apeqqutit oqaluserineqarsinnaasut agguuallugit eqqartorneqassallutik. *(Minutsit qulit tassunga atorneqassapput.)*
- ⊙ Oqallinnermi apeqqutit agguanneqassapput. Apeqqutit oqaluserineqassapput eqimattakkuu-taarluni, eqimattami ataatsimi angajoqqaat sisamat arfinillnulluunniit ataatsimuussapput. Anga-joqqaat eqqartorsimasatik pillugit allatuinissamut piumaffigineqassapput. *(Minutsit 15-it iluani).*
- ⊙ Eqimattakkuutaat allattugarisimasaat allattarfissuarmut allattorneqassapput. Angajoqqaat eqimat-takkuutaat aperineqassapput apeqqutit qanoq isigineeraat, taakkulu eqimattatut isumaat aallaavi-galugu allattarfissuarmut allanneqartassapput. *(Minutsit 15-it tassunga atorneqassapput.)*
- ⊙ Angajoqqaat isumaqatigiissinnaasimappata suleqataalluarnerannik qutsavigikkit, isumaqatigiissuti-gisimasaallu intranet-imut ilineqassasut ilisimatikkit. Angajoqqaat qinnuigineqassapput meerartatik isumaqatigiissutit pillugit oqaluttuutissagaat, aammalu atuaqatigiit klassianni isumaqatigiissutit oqallisigineqarlutillu nivinngarneqassasut. *(Minutsit tallimat tassunga atorneqassapput.)*

- ☉ Naggataatigut angajoqqaat isumaqatigiissimagunik isumaqatigiissimangikkaluarunilluunniit ataatsimiinneq qanoq igineraat aperineqassapput, aammalu (9. Klassimi atuartut angajoqqaaripagit) aperalugit, ukiup atuarfiusup tullissaanut isumaqatigiissutit qaqeqqinneqassanersut. (Minutsit tallimat tassunga atorneqassapput).

Powerpoint saqqummiussassaq aammalu apeqqutit oqaluuserineqarsinnaasut (Diskussionskort)

Siunertaa: Oqallinnerup siunertaanik ilisimannilersitsineq, atuaqatigiiaallu angajoqqaavisa isumaat assigiinnersut assigiinnginnersulluunniit paasiniaaneq. Kingusinnerusukkut anner-tunerusumik eqqartorneqassapput.

Atortussa: PowerPointimik saqqummiineq (6 slides) aammalu apeqqutit oqaluuserineqarsinnaasut pingasut atortussai assigiipput. Taamaalilluni toqqagassani marluusuni iluarinerusat aallaavigalugu arlaat ataaseq atorsinnaavat. PowerPointimi allannguilaarsinnaaneq periarfissaavoq.

Apeqqutit oqaluuserineqarsinnaasut (diskussionskort) ilaannai atussanerlugit nammineq aalajangerneqarsinnaavoq. Atuaqatigiiaat killiffiannut tulluarsinnaasunik apeqqusiortoqarsinnaassaaq.

Piffissaq: Minutsit qulit iluanni sivisussuseqarsinnaavoq.

PowerPoint atorlugu saqqummiinermi naammassisassat:

- 1 PowerPoint angajoqqaanut saqqummiuguk
- 2 Apeqqutit oqaluuserineqarsinnaasut atorlugit angajoqqaat oqallitsikkit
- 3 Naggasiinermi isumaqatigiissutigineqartut allattarfissuarmut allanneqassapput.

Apeqqutit oqallisigineqarsinnaasut atorlugit naammassisassat:

- 1 Apeqqutit eqimattanut agguaatikkit, eqimattami ataatsimi peqataasut sisamaniik arfinilinnut amerlassuseqassapput.
- 2 Apeqqutit atuassagaat ataasiakkaarlugillu oqaluuserissagaat piumaffigikkit.
- 3 Oqaluuserineqartunut inerniliunneqartut allattomeqarnissaannik piumaffigikkit.

Oqallinnermi apeqqutit atorneqarnissaannut iltersuut

Pissutaa: Angajoqqaat suleqatigiillutik atuaqatigiiaanut tunngasumik isumaqatigiissu-siorneq misilissavaat. Oqallinnissamat apeqqutit (Debatkortit) marlunnut avitaapput. Siulleg 7.-8.klassinut atugassiaavoq aappaalu 9-10 klassinut naleqqussagaalluni.

Atortussa: Eqimattat tamarmik piffissaliussap iluani eqqartueqatigiinnissaat siunertaavoq. Apeqqutit naqinneqareersimasut saniatigut allanik oqaluuserisaqarusukkunik namminneq apeqqutinik allassinnaapput.

Piffissaq: Minutsit 15

Suliassat tulleriaarneri:

- 1 Oqallinnermi apeqqutit eqqartorneqartussat pappiliangorlugit anillatsikkitt.
- 2 Angajoqqaat eqimattangorlugit agguataakit, eqimattami ataatsimi sisamaniik arfinilinnut amerlassuseqassapput.
- 3 Oqallinnermi apeqqutit angajoqqaanut tamanut agguaatikkitt. Oqallinnermi apeqqutit imaqqangitsortaasa immersornissaannut angajoqqaat periarfissikkitt.
- 4 Angajoqqaat eqimattakuutaartut tamarfik oqallinnermi apeqqutit annertunerpaaamik minutsit 15-it oqaluuserissavaat.
- 5 Immikkoortup tullianut ingerlaqqittoqassaaq.

Aangajaarniutit pillugit isumaqatigiissusiornermi siunnersuut

Pissutaa: Angajoqqaat isumaqatigiissusiornermi isumaannik annikitsumik allaaserinnineq

Piffissaq: Minutsit 10-15.

Atortussat: Angajoqqaat oqallinnermi apeqqusiaannik ataatsimoortitsineq.

Naammassisassat:

- A** Angajoqqaat allattugaat allattarfissuarmut katersorneqassapput. Angajoqqaat eqimattakkaarlutik debatkortit atorlugit oqalliserernerminni isumaqatigiissuteqarpata isumaqatigiissutaat allattarfissuarmut allanneqartassapput. (Tassunga minutsit qulit 15-illuunniit atorneqassapput). Isumaqatigiittoqanngippat ingerlaqqiinnartoqarsinnaavoq. Immersuinerup ingerlanerani isumaqatigiissutaasinnaasunik nassaartoqarnissaa ilimanarluinnarmat. Isumaqatigiittoqarsinnaanngippat isummersuutigineqartut katersussavatit angajoqqaallu aggersaqqinnissaannik oqaloqatigeeqqinnissaannik periarfissaqartut ilisimatillugit.
- B** Angajoqqaat isummersoqatigeeernerminni isumaqatigiillutik klassimi malittarisasani allattuisimappata suleqataalluarnerannik qutsavigikkitt, isumaqatigiissutigisimaasaallu allattukkatit tunniullugit imaluunniit intranet-imut ilineqassasut ilisimatikkitt. Angajoqqaat angerlarsimaffimminni meerartatik isumaqatigiissutit pillugit oqaluttuutissagaat qinnuigineqassapput. Atuaqatigiittaaq klassianni isumaqatigiissutit oqallisigineqarnissaat nivinngarneqarnissaallu eqqaasitsissutigineqassaaq.
- C** Angajoqqaat ataatsimiinnerminni isumaqatigiippata isumaqatigiinngippataluunniit: Angajoqqaat ataatsimeeqataasut aperineqassapput ataatsimiinnermik eqqartorneqartut qanoq igineraat, (9.klassimilu atuartuuteqarpata) ukiup atuarfiusup tulliani taamak eqqartueqatigiinnissamut aggersarneqaaqqinnissaannik paasitineqassapput.

Angajoqqaat ataatsimiisereernerisa kingorna

Angajoqqaat atuarfimmuut ataatsimiigiarnissaannik aggersannginnerini atuartut aanngajaarniutit pillugit immikkut sammisaqalaarsimanissaat atuaqatitillu sammisaq pillugu eqqartueqatigisimanissaat pitsaasuusinnaavoq.

Taamaaliornikkut atuartut angajoqqaat ataatsimiinnerminni suna eqqartussaneraat ilisimariissavaat aamma angajoqqaatik aanngajaarniutit pillugit imminerminnik eqqartueqateqarnissamik kajumissaarneqarsimanerat paasisimassavaat.

Angajoqqaanik ataatsimiisitereernerup kingorna atuartut peqataatillugit aanngajaarniutit pillugit eqqartueqatigiinnissaq pingaaruteqarpoq.

Angajoqqaat ataatsimiinnermi malittarisassatut isumaqatigiissutigisaat klassimi oqaloqatigiissutigineqassapput. Aanngajaarniutit pillugit atuartitsinnermi tamanna pisinnaaguni pissarsiaqarfigineqarnerussaaq.

Atuartut nittartakkatigut peqqinnartumik inuuneqarnermut tunngasunik misissuitinneqarsinnaapput, assersuutigalugu paarisa.gl imaluunniit katsorsartinnermut tunngappat allorfik.gl paasisassarsiorfigineqarsinnaapput.

Atuagassat

- 1... Peqqik.gl, hashi aamma imigassaq ujaasiffissami allaguk
- 2... Paarisa.gl, aanngajaarniutit, hashi imigassarlu ujaasiffissami allaguk
- 3... Allorfik.gl, hashi, imigassaq katsorsaaneq , aamma ajornartorsiutiginer-
lugit immersugassamik immersuisinnaavutit
- 4... Nittartagaq qallunaatut 8-10 klassimi atuartunut <https://www.omalkohol.dk>
- 5... Nunatsinni atuartut isumaannik misis- suinermi 2018-imi paasisat: [www.sdu.
dk/da/sif/rapporter/2019/hbsc_greenland](http://www.sdu.dk/da/sif/rapporter/2019/hbsc_greenland) (kalaallisut naalisagaq)
2018: [www.sdu.
dk/da/sif/rapporter/2019/hbsc_greenland](http://www.sdu.dk/da/sif/rapporter/2019/hbsc_greenland) (kalaallisut naalisagaq)
- 6... Allorfik.gl, Imigassap nunatsinni oqaluttuassartaa B. Karlshøj Poulsen-imit
allanneqartoq

Angajoqqaanik ataatsimiisitsilernermi aggersaanermut ilitsersuut

Aanngajaarniutit pillugit ataatsimiisitsinissamut angajoqqaanik aggersaaneruit aggersaanissamut ilitsersuut una atorsinnaavat

Asasakka angajoqqaat _____ atuartuutillit

Angajoqqaanik ataatsimiisitsinermi aggersarpatsigit

Ulloq _____ nalunaaqutaq _____

Ataatsimiinneq ingerlanneqassaaq _____

Ukioq kingulleq __ klassemi atuartuutilinnut angajoqqaanik ataatsimiisitsinermi aanngajaarniutit eqqartorneqarput.

Angajoqqaat isumaat naapertorlugu aanngajaarniutit pillugit atuaqatigiiaanut tunngassuteqartumik isumaqatigiissusiortoqarpoq. Isumaqatigiissutip qiviaqqilaarnissaa piffissanngorpoq, allannguutissaqassappallu isumaqatigiissutip allanngortinnissaa isumaqatigiissutigisinnaavarsi.

Kingullermik ataatsimiinnitsit "Eqqartortigu" atorneqaqqis-saaq. Atugassiap "Eqqartortigu" angajoqqaat ataatsimut suleqataanissaat aammalu angajoqqaat atuartoqatigiit iluanni akisusaaffimmik tigusinissaat siunertaraa. Angajoqqaat aanngajaarniutit pillugit inuusuttut aanngajaarniutinik atuisarnerannut eqqartueqatigiissaput. Neriuppugut peqataasinnaassasusi.

Qppersagaaraq ilannguppara kingullermik isumaqatigiissusiaasimasoq. Meerartasi aanngajaarniutit pillugit oqaloqatiginissaannik tikilluaqqusaavusi.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

(Ateq)

